

Sygn. akt II UK 549/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 grudnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2017 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] uwzględnił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. z dnia 28 października 2016 r. i zmienił zaskarżony wyrok, oddalając odwołanie wnioskodawcy R. W. od decyzji organu rentowego z dnia 21 grudnia 2015 r., odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury (pkt I), oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Sąd Apelacyjny nie podzielił oceny stanu faktycznego dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, uznając że okres zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 23 lipca 1975 r. do dnia 22 grudnia 1975 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. nie może być uznany za pracę w szczególnych warunkach ponieważ w tym okresie

wnioskodawca był członkiem RSP w K. co spowodowało utratę statusu pracownika. Wobec nie uznania tego 5 miesięcznego okresu, wnioskodawca nie legitymował się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i nie spełnił przesłanek określonych w art. 32 ust. 1 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.). Ponadto w aktach osobowych wnioskodawcy z tego okresu, RSP w K. określiła stanowisko na jakim wnioskodawca był zatrudniony jako „pracownik fizyczny” co koresponduje z faktem, że uprawnienia do prowadzenia ciągników (prawo jazdy kategorii T) wnioskodawca uzyskał w dniu 9 lipca 1977 r., dwa lata po rozpoczęciu pracy w RSP K..

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucając naruszenie prawa materialnego - art. 2 ust. 1 i art. 20 ust. 1 oraz art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz.U. Nr 53, poz. 295 ze zm.) w związku z § 193 ust. 1 i 3 pkt 7 oraz § 200 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz.U. Nr 27, poz. 183 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskutek pominięcia okoliczności, że również w okresie od dnia 23 lipca 1975 r. do dnia 22 grudnia 1975 r. posiadanie prawa jazdy kategorii „T” wymagane było jedynie do kierowania traktorami po drogach publicznych, a w konsekwencji jego brak nie uniemożliwiał wnioskodawcy świadczenia pracy w charakterze traktorzysty na polach uprawnych RSP w K. i prowadzących do nich z siedziby spółdzielni drogach polnych, art. 184 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2, art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, oraz § 2, 3 i 4 rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że ubezpieczony nie spełnił warunków do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury, pomimo spełnienia wymogu 15 lat pracy w warunkach szczególnych, w tym również w okresie od dnia 23 lipca 1975 r. do dnia 22 grudnia 1975 r. w RSP w K., który to okres uwzględniony został przez organ rentowy w decyzji z dnia 3 lutego 2016 r., a także w decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, a niezależnie od

tego został przyznany przez organ w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w L.. Zarzucił także naruszenie przepisów postępowania - art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak wyjaśnienia przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom świadka oraz dowodowi z przesłuchania w charakterze strony postępowania wnioskodawcy, a nadto dowodowi z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) z dnia 18 stycznia 2016 r., a niezależnie od tego brak wyjaśnienia podstawy stanowiska, że brak prawa jazdy kategorii „T” uniemożliwiał skarżącemu wykonywanie pracy traktorzysty na polach uprawnych spółdzielni oraz drogach polnych, które do nich prowadziły z jej siedziby, oraz art. 16 § 1 k.p.a. w związku z art. 2 § 3 k.p.c. poprzez brak uwzględnienia ostatecznej decyzji wydanej przez organ rentowy w dniu 3 lutego 2016 r., a przede wszystkim ostatecznej decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, w których to w całości uwzględniony został okres pracy wnioskodawcy w RSP w K. od dnia 2 maja 1978 r. do dnia 15 listopada 1979 r. - jako staż pracy w szczególnych warunkach - na stanowisku traktorzysty.

W oparciu o wskazane zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji organu rentowego wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, a nadto kosztów postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na kwalifikowane naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych w podstawach skargi kasacyjnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną, organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie z ostrożności procesowej o oddalenie skargi kasacyjnej wraz z orzeczeniem o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Powyższych pełnomocnik wnioskodawcy nie spełnił, natomiast uzasadnienie

skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do polemiki z oceną ustaleń faktycznych Sądu drugiej instancji, co do spełnienia przesłanki legitymowania się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, wymaganych przy nabyciu prawa do dochodzonego świadczenia.

Wobec zaliczenia wnioskodawcy niektórych okresów pracy jako traktorzysty do pracy w szczególnych warunkach należy wskazać, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego zatrudnienie traktorzysty przy pracach polowych w rolnictwie nie stanowi pracy w szczególnych warunkach z wykazu A, dział VIII, poz. 3 rozporządzenia, czyli pracy kierowcy ciągnika w transporcie. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 października 2016 r., III UK 1/16 (niepublikowany), pracą w szczególnych warunkach jest praca kierowcy ciągnika, a nie praca traktorzysty. Gdyby praca traktorzysty miała swoje uzasadnienie jako praca w szczególnych warunkach, to niewątpliwie tak ująłby ją prawodawca w rozporządzeniu. Wówczas w pierwszej kolejności odpowiedni zapis znalazłby się w dziale X wykazu A, dotyczącym rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego. Prawodawca nie uznał jednak pracy traktorzysty jako pracy w szczególnych warunkach.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie obciążając wnioskodawcy kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.